

Guía Docente

Datos Identificativos					2022/23
Asignatura (*)	Investimento privado e políticas migratorias: remesas, migracións cualificadas e retorno		Código	615472206	
Titulación	Mestrado Universitario en Migracións Internacionais: Investigación, Políticas Migratorias e Mediación Intercultural				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación				
Coordinación			Correo electrónico		
Profesorado			Correo electrónico		
Web	www.esomi.es				
Descrición xeral					

Competencias do título

Código	Competencias do título
A1	Comprender os límites epistemolóxicos do estudo das migracións internacionais e a natureza esencialmente política que sostén a definición e identificación do fenómeno migratorio.
A3	Relativizar e valorar o impacto das migracións internacionais nas sociedades de orixe e destino en función do cambio social que xeran, dos intereses en xogo, e da construción social das identidades culturais
A5	Comprender os argumentos filosóficos e xurídicos tras as distintas perspectivas sobre as migracións internacionais e as problemáticas sociais que xeran.
A6	Dominar as principais fontes de documentación estatística e bibliográfica que lle permita manterse informado e iniciar e programar estudos exploratorios sobre temáticas relacionadas coas migracións internacionais
A9	Manexar os conceptos fundamentais no estudo das migracións internacionais
A10	Coñecer suficientemente os autores e traballos de maior relevancia académica e profesional
B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Capacidade para interpretar, seleccionar e valorar conceptos adquiridos noutras disciplinas do ámbito social
B14	Comunicar por escrito e oralmente os coñecementos procedentes da linguaxe científica
B15	Capacidade para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e de comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas
C1	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C3	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

1. Capacidade de desenvolver e aplicar unha perspectiva teórica madura e cientificamente sustentada sobre as causas e consecuencias dos movementos migratorios.	AM3	BM1 BM2 BM3 BM4 BM11	CM1 CM3
2. Comprender os límites epistemolóxicos do estudo das migracións internacionais e a natureza esencialmente política que sostén a definición e identificación do fenómeno migratorio.	AM1	BM1 BM2 BM3 BM4 BM11 BM12 BM14 BM15	CM1 CM3
3. Que comprende os argumentos filosóficos e xurídicos tras as distintas perspectivas sobre migracións internacionais e as problemáticas sociais que xeran	AM5	BM1 BM2 BM3 BM4 BM11	CM1 CM3
4. Coñecementos suficientes dos autores e traballos de maior relevancia académica e profesional.	AM6 AM9 AM10	BM1 BM2 BM3 BM4 BM11	CM1 CM3

Contidos	
Temas	Subtemas
1- O concepto de retorno	O retorno en perspectiva histórica
2. As migracións cualificadas e a súa vinculación co mercado laboral. Definición	Papel da educación no contexto da Nova Economía Mundial. Enfoques teóricos para abordar a migración cualificada. Políticas migratorias e a súa vinculación coas migracións cualificadas. O programa Erasmus
3. Remesas migratorias e a súa relación coa economía global.	Medición das remesas. Definición. Importancia das remesas no desenvolvemento económico.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 A3 A5 A6 A9 B12 B14 C1	0	0	0
Atención personalizada		75	0	75

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Os estudantes deberán entregar un traballo original sobre o contido da asignatura, previamente acordado en tutorías presenciais o virtuais co profesor/a

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados	No desenvolvemento das preguntas basee que se integrarán ao traballo tutelado global do módulo, recoméndase especialmente a consulta co profesor, especialmente para acordar os criterios de calidade que procede empregar. Estas consultas faranse a modo de tutorías persoais ou grupales, preferiblemente concertadas con anticipación. Por outra banda, tamén se admite e promueven as consultas a través de correo electrónico.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A3 A5 A6 A9 B12 B14 C1		0

Observacións avaliación
Ao extinguirse o título, non haberá clases presenciais En caso de non poder acceder ou de non superar a avaliación a través do traballo tutelado, tense dereito a exame da convocatoria oficial, de carácter presencial. Os alumnos/as non presenciais realizarán o seu exame de segunda opción a través de video conferencia, en caso de ser necesario

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Alaminos Chica, A. y Santacreu Fernández, O. (2010): ?La emigración cualificada española en Francia y Alemania? en Papers, 2010, 95/1 201-211.- Brandi, M.Carolina (2006): ?La historia del brain drain? Revista CTS, nº 7, vol. 3, pág. 65-85. - De Haas, H. (2006) ?Sistemas migratorios en el norte de África: evolución, transformaciones y vínculos con el desarrollo?, Migración y desarrollo, 2, pp.63-92. - Durand, J. Remesas y desarrollo. Las dos caras de la moneda. Disponible online: http://diasporaydesarrollo.com/index.cfm/files/serve?File_id=5fdbbe66-9682-44b2-968f-69d098f8bc56- Escrivá y Ribas, N. (Eds.) (2004) Migración y desarrollo desde España. Estudios sobre retornos, remesas y otras prácticas transnacionales en España. Córdoba: IESA- Escrivá, A. y Ribas, N. (2004) ?Introducción. La investigación sobre migración, desarrollo y transnacionalismo: contribuciones para un debate desde España?, en Escrivá, A. y Ribas, N. (Eds.) Migración y desarrollo desde España. Estudios sobre retornos, remesas y otras prácticas transnacionales en España. Córdoba: IESA (11-51) - Herrera Ceballos, M.J. (2014) ?Migración cualificada de profesionales de España al extranjero? en Anuario de la inmigración en España (edición 2014): Inmigración y emigración: mitos y realidades. http://www.cidob.org/es/publicacions/articulos/anuario_de_la_inmigracion_en_espana/2014/migracion_cualificada_de_profesionales_de_espana_al_extranjero - Levitt, P. y Lamba-Nieves, D. (2011), ?Social remittances revisited?, Journal of Ethnic and Migration Studies, 37:1, pp.1-22. 2 - Orozco, M. (2005), ?Consideraciones Conceptuales, Retos Empíricos y soluciones para la Medición de Remesas.?Informe presentado a la reunión del Centro de Estudios Monetarios Latinoamericanos (CEMLA) en México, DF - Trejo Peña, A.P. y Sierra Paycha, C. (2014): ?Gestión de la movilidad estudiantil en Estados Unidos. Dimensionando a los estudiantes colombianos y mexicanos?, en Camino Real 6: 9. (2014): 119-141.- VV.AA (2014): The Erasmus Impact Study. Brussels, EC.http://ec.europa.eu/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf,
Bibliografía complementaria	Ao longo do curso as profesoras facilitarán bibliografía por temas

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías